

SNOVIDJENJA

Ne prekidaj svoj mutni san
kad započneš da sanjaš ptice.
Uvuci tad sve cvrkule u svoje riblje lice
i stavljaj na kartu za danom dan.

Nemoj prezirati zelene noćke neba
i sambe i rumbe propaloga cveća
jer u osnovi svega leže proleća
iznad kojih orao crnog kljuna vrebao.

Ne varaj sopstvena pluća praznom nadom
i ružičastim mesecima sred neba.
I tužu svoju pusti da uzalud vrebao
nad praznim gmljem i ludim padom.

I pak pusti da ti vreme u kosu
upleće svice očiju od crnine.
I u magli nek za zlatnicima noć mine
i nek se pod tobom proslitu otrovne rose.

Nek tvoja čula oblacima prkose
i nek svode noći na zelena mora.
Reci samo da li želiš da iz pora
ptica izadju cvrkuti ptica koje prose?

Ne čudi se što ptičja čula
nemaju u sebi ništa sem pretnjenosti i bola.
I smirti se sada jer kraj belih mola
staju velike ladje da te nose iz staklenih kula.

SANJALICAMA SMRT

Za sanjalice nema milosti. Nema smeha.
Neke umitu sa belucima na stazi,
nek se tope u crvenim jezerima bez uteha.
Neće njih nijedan gavran da pazi.

Nek nestanu kroz pukotine u ledu,
nek se venčaju s ribama plavoookim
i svoju konturu kao ložvanj bleđu
daju na dar vitovima dubokim. . .

Za njih nema gnezda ni tople peći.
Moraju nestati iz igre za svakad.
Moraju svoje snove i vene poseći
i otići u crni zločinački grad.

DVE STANCE O RIBAMA

I
Vezane vetrove držim u toploti
svojih ruku. Gradim od malih vala
talase Tišog okeana. I u ploti
mrzaca osećam da je riba mrtvom stala.

Na ledu se klizam sa još mnogo dece
i varamo ribe u ledenom snu.
Pravimo od njihovih očiju sebi mesece
i tonimo da spavamo na dnu.

II
Kad vodom ideš i varaš ribe male,
trojoj senci skidaju šešir, dveri
otvaraju smradu tvojih nogu i hvale
troje nezavite beztrbuhe zveri.

Gaziš sopstvene žute oči da te shvate.
Prosipaš sck svojih prstiju i nokata
i zagrljen s đjovolima prodaješ na rate
ceo svet. I niko te ne shvata.

Francuzi i Rusi su nedavno imali svoj dan i svoju noć poezije. A jugoslovenski pesnici svoje dane i noći poezije na Plitvičkim jezerima. Od prvog dana, kada sam saznala o organizovanju Festivala poezije od strane izdavačkog preduzeća „Lykos“ iz Zagreba, ili „kuće poezije“ kako ga drukčije zovu, pomislila sam da je to neostvariv san. Jer u jeku ratovanja na umetničkom planu delima, a najčešće nedelima, u jeku tabora i antitabora, ko bi smeo pomisliti da će se moći ostvariti ovaj divan san posvećen savremenoj poeziji? Ipak, literarna klima u Zagrebu i upornost organizatora pobedila je i uspela je da okupi zavadjene i nezavadjene, mlade i stare, „moderniste“ i „realiste“. Medjutim, bilo je i takvih pesnika koji nisu u dostojili ovaj prvi skup svojim prisustvom, izgovarajući se da su sprečeni porodičnim poslovima. Ako čovek piše o ovom Festivalu, nemoguće je da ne pomene i one koji su po svaku cenu hteli da dodju na ovaj Festival, iako se organizator trudio da izvrši izbor najeminentnijih pesnika (po svom kriterijumu) i pisali su čak i neku vrstu pretećih pisama, da opomenu organizatora da ne pozove samo moderniste, već i zdrave elemente koji nemaju ničeg zajedničkog sa dekadentnom, zapadnom kulturom: itd. itd.

Bio neko protiv ovog Festivala i protiv njegovih malih i velikih grehova (odsustvo kritičara, esejista, publike i mali broj slovenačkih i makedonskih pesnika i potpuno negiranje postojanja madjarskih pesnika itd. svakako jesu grehovi, ili ne), ja sam kao i svi mladi pesnici, doživela Festival u susretu sa velikim i značajnim pesnicima iz čitave zemlje, i sa onima koji su tek krenuli u svet poezije svojim prvim pesmama i zbirkama, sa rećima koje traže čvrsto tle pod nogama i koji će već sutra biti jugoslovenska literatura, neomeđjena granicama i nacionalnošću.

Trebalo je doći na Festival i upoznati dobrog i velikog Dobrišu Cesarića i Dragutina Tadijanovića, upoznati i Gustava Krkleca koji je pobeo sa Festivala, čuti pravu poetsku reć i reći koje nikada nisu bile poezija i koje nijedna kritika neće otrgnuti od zaborava. Za šest dana Festivala, pred nama je prodefilovala pesnička reć u jedinom njenom ruhu, svetla i čista, od Mazuranića, Njegoša, Prešerna, Zmaja, Kranjčevića, Kostića, Racina, Nazora, Županića, do savremene poetske reći i misli. Šest dana je odzvanjalo poetska reć pred malobrojnog publikom, šest dana se razgovaralo o poeziji glasno ili tiho, o pesniku i njegovom mestu u društvu, o zabludama mladih i o podvalama starijih. Neko od pesnika je izrekao i reći osude za starije pesnike koji regutuju sebi vojsku, često na amoralan način i kad se radi o talentovanim i o netaalentovanim mladim pesnicima. Jer na ovom Festivalu nismo bili samo da čujemo savremenu poeziju i njene probleme, već i da vidimo koliko je koji pesnik čovek. A da se pesnik sagleda do dna, potrebni su prisni kontakti, upoznavanja.

Šest dana stalnih dodira i bliskih razgovora urodilo su plodom. Celokupna jugoslovenska štampa, koja je smatrala značajnim ovaj skup pesnika i napore „Lykosa“ pisala je i pre i posle Festivala niz napisa. Najčešće su oni bili dezinformacija, manje informacija. Često je od Festivala pravljena atrakcija najgore vrste (kao naprimer „Vjesnik u srijedu“). Fudbalskim utakmicama se posvećuju stranice i stranice, a Festivalu poezije, poetskoj reći i misli, skrte informacije. A ovaj Festival je prvi put u istoriji jugoslovenske literature pokušao da okupi sve pesnike, da ih zbliži međusobno, i zbližene da ih prihvati publika.

Florika ŠTEFAN

(NASTAVAK SA 7. STR.)

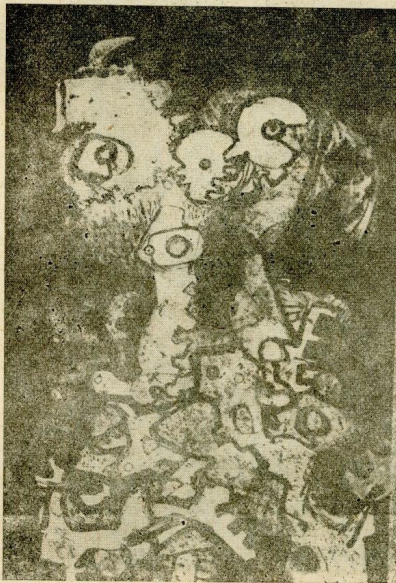
kazuju Kaštelanov kontakt sa zavičajem, kao i one na kojima je postavljen sav put jednog poetskog doživljavanja: smrt-stope-sloboda znače karakterizaciju pesnikovu. Bez strahopoštovanja koje najčešće govori o nepoimanju, bez uzmicanja pred stihovima koje „nije trebalo potpisati“ Milačić je pružio do danas najdostojnije priznanje autoru „Jezera na Zelengori.“ I pošteno.

Vesni Parun je Milačić prišao sa poznavanjem i punim predavanjem tekstu koji je posredno nazvao je-

zikom zanosa. Pošao je sa obuhvatanjem materije koja je ponekad i uzmicala i o dredjivanjem stanja u kojem je izvršeno uzletanje, ono je izvršeno uzletanje, ono je do zaključaka koji govore o opravdanosti poverenja ukazivanog poeziji Vesne Parun. Poglavlje o „Crnoj maslini“ nesumnjivo je najvredniji prikaz ove zapostavljene knjige. Osvrti su to kojima se najuspešnije i mogla da otpočne i zaključujući jedna knjiga kritika. Možda i zato što su na neki način „reći bez mere“ bile prisutne u njima.

DRAŠKO REDJEP

Z. PETROVIĆ OŠTRENJE ZUBA ILI POLJUB AC

ISPRAVKA

U dvobroju 4-5 pojavile su se sledeće krupnije greške: Na strani 6 umesto: Prikaz Draška Predjepa, treba da stoji: Prikaz Draška Redjepa. Na strani 8 umesto stih: Tuga kao i strast, mućeci drug (17. red odzoga) treba da stoji: Tuga kao i strast, mućeci grud, a umesto stih: Srce moje—dolina, ljubav moja—ruža (4. red odzoga) treba da stoji: Srce moje—dolina, ljubav tvoja—ruža.